

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΒΑΛΝΤΑΝΙ

ΛΙΓΟΙ ΜΕΝΕΞΕΔΕΣ

— Δέν μπορώ νά σε καταλάβω, αγαπητή μου, ἔλεγε ἡ Παυλίνα Λαντιγιόν στή φίλη τῆς Μαρσέλ Σουνταί. Εἶσαι νέα, ὠραία, πάμπλουτη... Καί ὅμως ἔρχομαι σήμερα ἐδῶ, σήμερα, πού εἶνε ἡ ἑορτή σου, καί σε βρίσκω τόσο θλιμμένη... Τό σαλόνι σου εἶνε γεμάτο ἀπό τά πιό ἐκλεκτά λουλούδια, ἀλλά τά μάτια σου θολωμένα ἀπό τήν λύπη. Γιατί; Ὁ ἄντρας σου σε ἀγαπάει καί σε περιποιεῖται πάντα... Μπορεῖς νά εἶσαι περήφανη γι' αὐτόν. Εἶν' ἕνας ἀπό τοὺς μεγαλύτερους ἐπιχειρηματίες τῆς χώρας μας. Σε κάθε μεγάλη οἰκονομική ἢ βιομηχανική ὑπόθεση, βλέπει κανεῖς τὸνομά του... Ποιά γυναίκα δέν θάθελε νάχη ἕνα τέτοιο σύζυγο; Νά, σήμερα τὸ πρωτὶ, ὅπως μοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου, σοῦ πρόσφερε γιὰ τὴ γιορτὴ σου ἕνα τσέκ ἑκατὸ χιλιάδων φράγκων... Μιά περιουσία ὀλόκληρη δηλαδή...

»Γιατί λοιπὸν εἶσαι τόσο μελαγχολική;... Γιατί κλαῖς; Μὴν εἶσαι ἄδικη πρὸς τὴν τύχη σου, Μαρσέλ! Φοβᾶμαι μήπως θελήσῃ νά σε τιμωρήσῃ γιατί δέν μένεις ἱκανοποιημένη ἀπ' αὐτή...

Ἡ Μαρσέλ Σουνταί χαμογέλασε λυπημένη. Ἡ γυναίκα αὐτὴ, παρ' ὅλο τὸν μεγάλο πλοῦτο τῆς, εἶχε μείνει ἀπλή, ὅπως τὸν καιρὸ πού ἦταν φτωχή. Δέν ἔβλεπε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸν σύζυγό τῆς, τὸν ὁποῖο λάτρευε. Ὁ ἄντρας τῆς, τὸ πιάνο τῆς καί τὰ ἀγαπημένα τῆς βιβλία ἦσαν ἡ μοναδικές τῆς χαρές. Γιὰ ὅλα τὰλλα πράγματα ἀδιαφοροῦσε ἐντελῶς.

— Δέν εἶμαι ἄδικη, καλὴ μου φίλη, ἀπάντησε. Ξέρω ὅτι πρέπει νά θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου εὐτυχισμένον. Ἀλλά, ὅσο πιό εὐτυχισμένος εἶνε κανεῖς, τόσο πιό πολὺ τρέμει γιὰ τὴν εὐτυχία του. Γιὰ νά εἶνε μιὰ εὐτυχία ἀληθινή, δέν πρέπει νάνε ἐφήμερη, πρέπει νά βαστήξῃ... Ἐγὼ τὴ δική μου εὐτυχία τὴν σφυγμομετρῶ συχνότατα. Κι' ὅταν βλέπω τὸ σφυγμὸ τῆς ἐξασθενημένο, κυριεύομαι ἀπὸ μεγάλο φόβο...

»Σήμερα τὸ πρωτὶ ἀκριβῶς δοκίμασα ἕνα τέτοιο φόβο... Ὡ! δέν εἶνε σπουδαῖο τὸ ποῖγμα καί θά γελάσῃς ἴσως μαζί μου... Ἀλλά τὸ θεώρησα αὐτὸ ὡς ἕνα προμήνυμα, ὡς ἕνα κακὸ σημάδι... Γι' αὐτὸ μὲ βρῆκες λυπημένη, ὅταν ἦρθες... Θά σοῦ ἐξηγηθῶ καλύτερα, κι' ἐλπίζω νά με καταλάβῃς... Ἄκου...

»Πρὸ δέκα χρονῶν, ὁ Πῶλ κι' ἐγὼ παντρευτήκαμε... Δέν εἶχαμε πεντάρια. Ἐκεῖνος ἦταν ἕνας ἀσήμαντος τραπεζιτικός ὑπάλληλος μὲ μισθὸ μικρὸ κι' ἐγὼ, γιὰ νά τὸν βοηθῶ στὰ ξεῶδα τοῦ σπιτιοῦ, ἔδινα μαθήματα πιάνου.

»Ἐνα βροχερὸ βράδυ γύρισα στὸ σπίτι κουρασμένη κι' ἄκεφη. Ὁ Πῶλ ἦταν κιόλας ἐκεῖ. Εἶχε ὅμως ὕφος πολὺ παράξενο: κρα-

τοῦσε τὸ ἕνα χέρι του κρυμμένο πίσω στὴν πλάτη του καί φαινόταν χαρούμενος ὡς ἕνα παιδί. Ἐξαφνα μ' ἀγκάλιασε ἀπὸ τὴ μέση καί μοῦ ἔβαλε κάτω ἀπ' τὴ μύτη ἕνα μικρὸ μενεξέδες τοῦ ἑνὸς φράγκου. Μὲ φίλησε κατόπιν μὲ λαχτάρια καί μοῦ εὐχήθη κε: «Χρόνια πολλά»!

— Ἀλήθεια, εἶν' ἡ γιορτὴ μου σήμερα! φώναξα ξαφνιασμένη. Τὸ εἶχα ξεχάσει...

— Ναι, ἀγάπη μου, εἶν' ἡ γιορτὴ σου... ἡ ὁποία ὅμως πέφτει πάντα στὴν χειρότερη ἐποχὴ... τέσσερες μέρες πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, στὴν μεγαλύτερη ἀπενταρία μας...

»Ἐπειτα ὁ Πῶλ μ' ἔβαλε νά καθίσω στὰ γόνατά του καί, κυττάζοντάς με τρυφερὰ στὰ μάτια, πρόσθεσε:

— Ἀγαπημένη μου Μαρσέλ, πότε θά μπορέσω νά σοῦ προσφέρω γιὰ τὴ γιορτὴ σου ἕνα κολλιέ ἀπὸ ὠμορφα μαργαριτάρια;

»Εἶδα τότε στὸ βλέμμα του μιὰ τόσο δυνατὴ λάμψη θλίψεως, ὥστε σχημάτισα ἀμέσως τὴν πεποίθησι ὅτι μιὰ μέρα θά μοῦ πρόσφερε ὅπωςδήποτε καί τὰ μαργαριτάρια. Καί φίλησα τὸ φτωχὸ μπουκετάκι τῶν μενεξέδων, τὸ ὁποῖο, σοῦ ὀρκίζομαι, προτιμοῦσα ἀπ' ὅλα τὰ μαργαριτάρια καί τὰ διαμάντια τοῦ κόσμου, φτάνει νά ἔμνε πάντα δική μου ἡ καρδιά τοῦ συζύγου μου.

— Καί πού βρίσκεται τώρα αὐτὸ τὸ μπουκετάκι, ὕστερ' ἀπὸ δέκα χρόνια; ρώτησε ἡ Παυλίνα Λαντιγιόν.

— Τὸ ἔχω στὸ συρτάρι μου, ἀπάντησε ἡ Μαρσέλ, μαζί μὲ διάφορα ἄλλα ἐνθύμια τῶν περασμένων... Νόμισες ὅτι τὸ πέταξα; Ἄκου τώρα τὴν συνέχεια...

»Πέρασαν δυὸ - τρία χρόνια κι' ὁ Πῶλ κι' ἐγὼ βρισκόμαστε στὴν Ἀργεντινὴ. Ὁ ἄντρας μου εἶχε μωριστῆ ἐκεῖ κάτω κάποιαν ἐπικερδὴ ἐπιχείρησι. Ξέρεις τί ἀντίληψι πού ἔχει καί πόσο πειστικός εἶνε στὴν ὀμιλία του!... Κατάρθωσε λοιπὸν νά συγκεντρώσῃ κεφάλαια ἀπὸ μερικοὺς φίλους του, φύγαμε γιὰ τὴν Ἀργεντινὴ καί μέσα σὲ δυὸ χρόνια ὁ Πῶλ εἶχε κατορθώσει νά κερδίσῃ γιὰ λογαριασμὸ τῶν πέντε ὀλόκληρα ἑκατομμύρια.

»Ἐτσι, ὅταν ἦρθε ἡ ἑορτὴ μου, μοῦ πρόσφερε τὸ μαργαριταρένιο κολλιέ, πού ξέρεις. Ἡ μουνά βέβαια εὐτυχισμένη... Ὡστόσο ὁ Πῶλ δέν μοῦ εἶχε χάρισει τὰ μαργαριτάρια μὲ τὸ ὕφος μὲ τὸ ὁποῖο μοῦ εἶχε χάρισει ἄλλοτε τὸ μπουκετάκι τῶν μενεξέδων... Τότε ντρεπόταν, μοῦ εἶχε ζητήσῃ συγγνώμη γιὰ τὸ σήμαντο δῶρο του, ἐνῶ τῶσα εἶχε πάρει ἕνα περήφανο, ἕνα ὑπεροπτικὸ ὕφος... δικαιολογημένο βέβαια. Ὡστόσο μὲ ἀγαποῦσε πάντοτε, ἀλλά δέν ὑπῆρχε λόγος νά με λυπᾶται πειὰ, γιατί δέν εἶ-

Ἐξαφνα μ' ἀγκάλιασε ἀπὸ τὴ μέση καί μοῦ πρόσφερε ἕνα μπουκετάκι μενεξέδες...

χαμε οικονομικές στενοχώριες...

Ἡ Μαρσέλ στάθηκε λίγο κι' ἔπειτα ἐξακολούθησε:

— Ἐπειτ' ἀπὸ δυὸ χρόνια ἀκόμα, ξαναγυρίσαμε πολὺ πλούσιοι στὸ Παρίσι... Ὁ Πῶλ εἶχε γίνει ἕνας μεγάλος ἐπιχειρηματίας κ' ἡ τύχη ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ χαμογελάει... Ἦταν ὁμως τώρα τρομερὰ πολυάσχολος. Εἶχε διαρκῶς συμβουλία, συνεντεύξεις, ἔκανε ταξίδια... στὰ ὁποῖα ὁμως δὲν μ' ἔπαιρνε πειὰ μαζύ του... Τὸ αὐτοκίνητό του τὸν περίμενε πάντα μὲ τὴ μηχανὴ ἀναμμένη...

»Τὰ βράδυα βγαίναμε ἔξω μαζύ... Στὴν πραγματικότητα ὁμως δὲν εἴμαστε μαζύ, γιατί ὁ Πῶλ εἶχε διαρκῶς τὸ μυαλό του στὶς ὑποθέσεις του. Ὄταν γυρίζαμε στὸ σπίτι, ἔπεφτε ἀμέσως νὰ κοιμηθῆ λίγες ὥρες, γιατί τὸ πρωτὶ στὶς ὀχτῶ ἔφταναν οἱ γραμματεῖς του καὶ ξανάρχιζε ἡ δουλειά...

»Ἐνα πρωτὶ —συνέχισε ἡ Μαρσέλ— τὸν ἀκούσα νὰ τηλεφωνῆ ἐκνευρισμένος σ' ἕνα μεγάλο κατάστημα γουναρικών καὶ νὰ δίνη μιὰ παραγγελία. Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, μὲ εἶχε ἀκούσει νὰ λέω ὅτι θὰ ἤθελα νὰ ἔχω ἕνα μαντῶ ἀπὸ ζιμπελίνα ἢ ἀπὸ ἐρμίνα... δὲν θυμόταν τί ἀκριβῶς ἀπὸ τα δυό.

— Νὰ στείλετε ἀμέσως καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο στὴν κυρία μου γιὰ νὰ διαλέξῃ, ἔλεγε στὸ τηλέφωνο. Μὴν ἀργήσετε ὁμως γιατί αὔριο τὸ πρωτὶ ἔχει τὴν ἑορτὴ της...

»Δὲν εἶχε πειὰ, βλέπεις, διαθέσιμο καιρὸ γιὰ νὰ διαλέξῃ μόνος του τὸ δῶρο του γιὰ μένα... Ἐνα τηλεφώνημα κι' ὅλα τελείωσαν...

— Παραπονιέσαι λοιπόν; εἶπε ἡ Παυλίνα Λαντιγιόν. Μὰ εἶνε τόσο ὠραῖο τὸ μαντῶ σου ἀπὸ ζιμπελίνα! Στοιχίζει τουλάχιστον σαράντα χιλιάδες φράγκα!

— Θέλεις ν' ἀκούσης καὶ τὴν συνέχεια; ρώτησε ἡ Μαρσέλ. Εἶνε πολὺ σύντομη. Τὸν ἐπόμενο χρόνο, ἦρθε πάλι ἡ μέρα τῆς γιορτῆς μου. Ὁ Πῶλ μπῆκε τὸ πρωτὶ στὸ δωμάτιό μου, χωρὶς νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα πίσω του, μὲ φίλησε βιαστικὰ καὶ μοῦ εἶπε:

— Σοῦ εὐχομαι, ἀγαπημένη μου, χρόνια πολλὰ κι' εὐτυχισμένα. Μὲ συγχωρεῖς ποὺ δὲν σοῦ ἀγόρασα κανένα δῶρο, ἀλλὰ εἶμαι πνιγμένος στὴ δουλειά... Νὰ, πάρε αὐτὸ τὸ μικρὸ πορτοφόλι... Εἶνε δικό σου... Μ' αὐτὰ ποὺ ἔχει μέσα, μπορεῖς ν' ἀγοράσης ὅ,τι θέλεις...

»Καὶ μὲ ἄφησε ἀμέσως γιὰ νὰ γυρίσῃ στὸ γραφεῖο του! Τὸ πορτοφόλι εἶχε μέσα πενήντα χιλιόφραγκα... Ἄλλοίμονο!... Πενήντα φριχτὰ χαρτονομίσματα, πενήντα ἄψυχα κομμάτια χαρτί ποὺ εἶχαν περάσει ἀπὸ τόσα χέρια!

— Εἶσαι πολὺ δύσκολη, Μαρσέλ! διέκοψε πάλι ἡ Παυλίνα. Πόσο θὰ ἤθελα κι' ἐγὼ νὰ μοῦ ἔκανε ἕνα τέτοιο δῶρο ὁ γκρινιάρης ὁ ἄντρας μου, τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς μου...

— Καὶ τώρα, ἀγαπητὴ μου Παυλίνα, ξανάπε ἡ Μαρσέλ, ἐρχόμαστε στὴ σημερινὴ μέρα. ὦ! παραπονιόμουν γιὰ τὰ περυνὰ πενήντα χιλιάδικα. Τουλάχιστον ἐκεῖνα τὰ εἶχε μετρήσει ὁ Πῶλ, τὰ εἶχε πληρώσει, τὰ εἶχε βάλει μέσα στὸ πορτοφόλι... Εἶχαν ὁπωσδήποτε κάτι δικό του... Σήμερα μως... ὦ! σήμερα...

»Ὁ ἄντρας μου τὸ πρωτὶ ἦταν ἀπασχολημένος περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη μέρα... Τηλεφωνοῦσε, συνεννοεῖτο, ὑπαγόρευε ἐπιστολές... Ἡ πόρτα τοῦ γραφείου του ἦταν μισάνοιχτη... Σέ κάποια στιγμή, βλέποντάς με νὰ περνῶ ἀπ' ἔξω, ἔτρεξε καὶ μὲ πρόφτασε... Δὲν τοῦ ἔμεναν, βλέπεις, οὔτε πέντε λεπτά διαθέσιμα γιὰ νάρθη ὡς τὸ δωμάτιό μου... Μὲ τράθηξε λίγο παράμερα καὶ μοῦ εἶπε, ἐκνευρισμένος ἀπὸ τὴ δουλειά:

— Εἶνε ἡ γιορτὴ σου σήμερα, Μαρσέλ... Δὲν τὸ ξέχασα... Πρέπει νὰ παραδεχτῆς τουλάχιστον πὼς δὲν ξεχνῶ ποτὲ τὴ γιορτὴ σου... Μονάχα ποὺ ἡ δουλειὰ μου μοῦ ἀπορροφῶν ὅλες τὶς ὥρες μου καὶ δὲν μοῦ μένει στιγμή ἐλεύθερη... Νὰ, πάρε αὐτὸ ἔδῳ καὶ ἀγόρασε ὅ,τι θέλεις...

»Καὶ βγάζοντας τὸ καρνὲ τοῦ τσέκ, ἔγραψε βιαστικὰ ἀπάνω ἕναν ἀριθμὸ, ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα! Ἐπειτα ἔκοψε τὸ τσέκ, μοῦ τὸ ἔβαλε στὸ χέρι καὶ ξαναγύρισε στὸ γραφεῖο του, γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν ὑπαγόρευσι ἑνὸς γράμματος σὰν νὰ μὴ τὴν εἶχε διακόψει καθόλου!

»Ἐνα τσέκ!... Ἐδωσε ἕνα τσέκ σὲ μένα, τὴν γυναῖκα του!... Ἐνα τσέκ ποὺ πρέπει νὰ τὸ ἐξαργυρώσω στὴν Τράπεζα!... Ἐνα τσέκ σὰν αὐτὰ ποὺ δίνω ἐγὼ στὴ ράφτρα μου ἢ στὸν παπουτῆ μου...

»Τὸ καταλαβαίνεις αὐτό! ὦ! πόσο ἄξιζε τὸ παλὸ ἐκεῖνο μπουκετάκι μὲ τοὺς μενεξέδες τοῦ ἐνὸς φράγκου!... Καὶ πὼς καταστρέφει τὸ χρῆμα καὶ τὰ πῶ ὡμορφα πράγματα... Ἐχω δίκην λοιπόν νὰ μὴν εἶμαι χαρούμενη...

— Ναι, Μαρσέλ! ψιθύρισε ἡ Παυλίνα ἀναστενάζοντας.

ΠΙΕΡ. ΒΑΛΝΤΑΝΙ

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του μίαν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύναται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνώσται μας παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Πρακτορείου Ἐφημερίδων «Σπύρος Τσαγγάρης», Εὐριπίδου 8 καὶ παρὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑποπρακτορείων του.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρ.
- 2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (υἱοῦ)
- 3) «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Πρεβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Α. Δουμᾶ (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμᾶ (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἐτεν σέλ.
- 11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος
- 12) ντὲ Σεμουᾶ.
«Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ.

Τὰς ἀνωτέρω παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» δύναται οἱ ἀναγνώσται μας μὲ δρ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμὰς διὰ τὰς ἐπαρχίας, νὰ τὰς προμηθεύωνται ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Γερμανοῦ Π. Πατρῶν 5 β'.

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ερ. Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας).

Καὶ τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ποὺ τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα. Εἰδοποιοῦνται ὁμως οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.